

fotoVLM

LICHTE VOORUITGANG IN MAP-MEETPUNTEN

Tijdens het meetjaar (winterjaar) 2012-2013 kleurden 207 MAP-meetpunten rood. Dit is 26,6% op een totaal van 778. Het voorgaande meetjaar waren er dat nog 214 (27,5%) en het meetjaar daarvoor 215 (27,6%). Hiertegenover staan 571 (73,4%) groene meetpunten. Er is dus een lichte vooruitgang al lijkt het soms nog op een processie van Echternach.

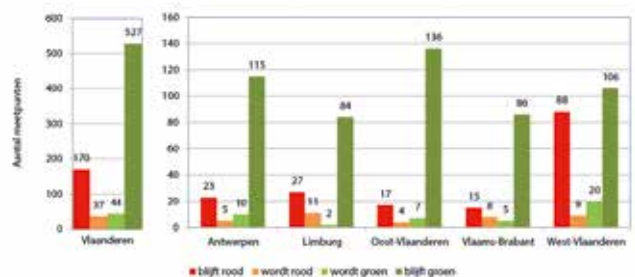
.....
 R. De Vis, Lid dagelijks bestuur CVBB
 D. Coomans, Algemeen coördinator CVBB
 B. Catteuw, M. Verhaeghe, J. De Nies, G. Latet & K. Geerinckx

Evolutie van de rode MAP-meetpunten

Er treden opnieuw verschuivingen op: er kwamen 37 nieuwe rode punten bij maar die worden gecompenseerd door 44 nieuwe groene punten (daling van 7 rode punten t.o.v. vorig meetjaar). We zetten dus opnieuw een stap in de goede richting. Maar ook dit jaar blijkt dat de jaareffecten niet eenduidig zijn: een daling in de ene provincie gaat gepaard met een stijging in de andere. Alleen Antwerpen en Oost-Vlaanderen tonen de laatste vier jaar een dalende trend. Limburg en Vlaams-Brabant vertonen recentelijk een stijgende trend en West-Vlaanderen gaat op en neer met een mooie daling in het laatste meetjaar.

Er zijn grote verschillen in de evolutie tussen de provincies: West-Vlaanderen (-11; 97 rode MP), Antwerpen (-5; 28 rode MP) en Oost-Vlaanderen (-3; 21 rode MP) boeken vooruitgang, terwijl Limburg (+9; 38 rode MP) en Vlaams-Brabant (+3; 23 rode MP) erop achteruit gaan. Alleen Oost-Vlaanderen, met 12,8% van de meetpunten rood, voldoet aan de doelstelling van maximaal 16% rode MAP-meetpunten tegen eind 2014. Antwerpen volgt met 18,3% en Vlaams-Brabant met 20,2%. Vlaams-Brabant was tot 2011 de beste provincie maar heeft de voorsprong de voorbije twee jaar verloren. Limburg deed ook een grote stap achteruit (30,6% rode MP) en valt daarmee terug op het niveau van 2004-2005. West-Vlaanderen, nog steeds de provincie met het

hoogste percentage rode MAP-meetpunten, boekt vooruitgang en eindigt op 43,5%. Globaal kleurden 26,6% van de MAP-meetpunten in Vlaanderen het voorbije meetjaar rood.

▲ Figuur. - Verschuivingen van de inkleuring van de MAP-meetpunten tijdens het meetjaar 2012-2013

Het valt op dat de nieuwe rode punten voor een groot deel te wijten zijn aan éénmalige overschrijdingen (< 75 mg/l NO3-). In West-Vlaanderen zijn bijvoorbeeld alle nieuwe rode meetpunten (9) te wijten aan éénmalige overschrijdingen. In alle andere provincies zijn er ook nieuwe

rode meetpunten. Eénmalige overschrijdingen zijn dus een jaarlijks terugkerend fenomeen.

Het is positief dat meer dan een derde (het meetjaar ervoor wat dit slechts een vierde) van de rode meetpunten maar één overschrijding heeft. De eenmalige overschrijdingen maken slechts 9,3% van alle overschrijdingen uit maar geven wel aanleiding tot het rood kleuren van 32,4% van de rode punten. De meetpunten met één tot drie overschrijdingen vertegenwoordigen samen 27% van de overschrijdingen maar ze veroorzaken wel bijna 57% van de rode meetpunten. Hopelijk kan hier het volgend jaar vooruitgang worden geboekt.

Seizoensinvloeden

Het aantal overschrijdingen tijdens het jaar neemt sterk toe in het winterseizoen en het laagste aantal overschrijdingen wordt in de zomer gemeten. Het afgelopen meetjaar waren de overschrijdingen echter meer verspreid over het jaar. Juli is normaal een van de maanden met het minst aantal overschrijdingen. Echter, in juli 2012 verviervoudigde het aantal overschrijdingen bijna ten opzicht van juli 2011. De winterpiek in 2012-2013 was minder uitgesproken dan het meetjaar voordien. In 2011-2012 werden we immers geconfronteerd met een droog najaar gevolgd door een regenrijke periode.

.....
“Nu volgt de drempel om de bemestingsstrategie effectief te wijzigen. Dit wordt een werk van lange adem!”
.....

De oorzaken van de overschrijdingen

Met de werking van het CVBB is er meer duidelijkheid gekomen over de oorzaken van de overschrijdingen:

- Voor een beperkt deel van de rode MAP-meetpunten (1 à 2%) ligt de oorzaak van de overschrijding buiten Vlaanderen. Het gaat om waterlopen die vanuit Nederland en Frankrijk met nitraatrijk water Vlaanderen binnenstromen.
- Bij zowat 10% van de rode meetpunten ligt een laag debiet (en veelvuldige droogstand) in combinatie met een sterke invloed van drainagewater aan de basis van de overschrijdingen. Bij het merendeel van deze meetpunten is er slecht water in de beek aanwezig wanneer de drainages lopen. Men meet dus als het ware drainagewater met doorgaans een laag debiet.
- Bij 74% van de rode meetpunten zijn er een of meerdere invloedsfactoren van 'landbouw' en/of 'niet-landbouw', die leiden tot overschrijdingen van de norm van 50 mg nitraat/liter. Bij de factor 'landbouw' is dat vooral invloed van akkerbouw- en voedergrassen en vollegroenten. Maar ook glastuinbouw, fruitteelt en sierteelt worden meermaals vermeld. Bij de factor 'niet-landbouw' spreken we van invloed van stikstofrijke bronnen van huishoudelijk afvalwater en vermoedens van lozingen. Bij heel wat van deze meetpunten is er een invloed van drainagewater zoals ook in de groep 'meetpunten met

laag debiet in combinatie met sterke invloed van drainage'. In ruim de helft van de rode meetpunten wordt het debiet in grote mate bepaald door drainagewater, een rechtstreeks gevolg van het fijnmazig MAP-meetnet waar vele meetpunten fel stroomopwaarts zijn gelegen.

- 13% van de meetpunten staan in de groep 'meetpunten met een specifiek plan van aanpak'. Het gaat om meetpunten waarvoor al een invloedsfactor (landbouw en/of niet-landbouw) werd genoteerd maar waar de situatie nog niet helemaal duidelijk is en nog verder onderzoek door de CVBB-medewerkers nodig is.

Besluit

Het afgelopen meetjaar waren er zeven rode meetpunten minder. Een stap in de goede richting, Er blijft een harde kern van permanent rode punten waarbij we nog geen volledige duidelijkheid hebben van de oorzaken. Het CVBB zal samen met de betrokken landbouwers inzetten op een diepgaande analyse (met o.a. residuanalyses op het einde van 2013) om de mogelijke oorzaken in deze gebieden te vinden. De acties in het kader van MAP4 (CVBB en Dienst bedrijfsadvies van VLM) hebben zeker geleid tot een groeiende bewustwording van de bemestingsproblematiek bij de land- en tuinbouwers.

De eerste stap is duidelijk gezet, nu volgt de drempel om de bemestingsstrategie effectief te wijzigen. Dit wordt een werk van lange adem (4-5 jaar?) en met intense, niet-aflattende inzet. Men mag niet verwachten dat een dergelijke ommezwaai op korte tijd zal gebeuren.■

SINT-LAUREINS
Kantoor van Notaris JAN VERSTRAETEN te Assenede, Leegstraat 25/A Tel: 09-3445288
OPENBARE VERKOPING van EEN PERCEEL LANDBOUWGROND
te SINT-LAUREINS, nabij de Kruiskenstraat groot 1 ha 38 a 00 ca. KI : 62 euro
Notaris JAN VERSTRAETEN, te Assenede, zal openbaar verkopen : Kad. sectie C nummer 438/C, groot 1 ha 38 are 00 ca. Stedenbouw: agrarisch gebied, GVG, GDV, GVKR, GVV Huur-pacht toestand: vrij na betaling van koopsom en kosten. Bezichtiging: na telefonisch afspraak met het notariskantoor.
ENIGE ZITDAG DONDERDAG 28 NOVEMBER 2013 om 14.30 uur in café-feestzaal DE KEYZER te 9980 Sint-Laureins, Dorpsstraat 112